

РЕШЕНИЕ

№ 99

гр. София, 07.01.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65
състав**, в публично заседание на 18.12.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **9376** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място],[жк], [жилищен адрес] представлявано от управителя Д. А. Д., против Националната агенция за приходите (НАП), с адрес: [населено място], [улица], представлявана от изпълнителния директор Г. Д., за присъждане на обезщетение в размер на 4400 лева - заплатено адвокатско възнаграждение, представляващо имуществена вреда от издадения незаконнообразен ревизионен акт (РА) № Р-22221418001302-092-001 от 14.05.2019г., отменен с решение № 1326/02.08.2019г. на директора на дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ („ОДОП“) С. при Централно управление на Националната агенция за приходите (ЦУ на НАП).

Към исковата молба са приложени заверения копия на ревизионен доклад (РД) № Р-22221418001302-092-001/09.04.2019г. и РА № Р-22221418001302-092-001 от 14.05.2019г.; жалба срещу РА вх. № 53-06-5230/27.05.2019г.; решение № 1326/02.08.2019г. на директора на дирекция „ОДОП“ С. при ЦУ на НАП; договор за правна защита и съдействие от 24.05.2019г.

Ответникът, Национална агенция за приходите, чрез отговора на исковата молба и писмено становище от процесуалния си представител, изразява становище, че исковата молба е допустима, но неоснователна и недоказана и следва да бъде

отхвърлена. В условията на евентуалност прави възражение за прекомерност на платения адвокатски хонорар от 4400 лв. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за основателност на исковата молба.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С РА № Р-22221418001302-092-001 от 14.05.2019г., издаден от И. М. Р., орган, възложил ревизията, и Д. Н. К., ръководител на ревизията, е ангажирана отговорността на [фирма] по реда на чл.177 ЗДДС за невнесения от [фирма] ДДС в общ размер 105 131,56 лв.

На 24.05.2019 г. е сключен договор за правна защита и съдействие (л. 73 от делото) между [фирма] (възложител) и адв. К. С. П. от САК (изпълнител), с предмет - да окаже правна защита и съдействие, като изготви, подпише и подаде жалба срещу РА № Р-22221418001302-092-001 от 14.05.2019г., както и да представлява възложителя в производство по обжалване на постановления РА. Договореното възнаграждение е в размер на 4400 лв., посочено е, че е платено изцяло от възложителя и получено от изпълнителя при подписване на договора и в тази част договорът служи за разписка за изплатеното възнаграждение.

Представено е и пълномощно от 24.05.2019г., с което Д. А. Д., в качеството си на управител на [фирма], упълномощава адв. К. С. П. да представлява дружеството пред директора на дирекция "ОДОП" С., като изготви, подпише и подаде жалба срещу РА № Р-22221418001302-092-001 от 14.05.2019г.

С жалба вх. № 5306-5230/27.05.2019 г. горепосоченият РА е оспорен по административен ред пред директора на дирекция "Обжалване и данъчно-осигурителна практика" – С. при ЦУ на НАП. Жалбата е подадена чрез адв. К. П..

С решение № 1326/02.08.2019 г. директорът на дирекция "ОДОП" С. при ЦУ на НАП е отменил изцяло РА № Р-22221418001302-092-001 от 14.05.2019г., издаден от И. М. Р. - възложил ревизията и Д. Н. К. - ръководител на ревизията.

Като доказателство по делото е приета административната преписка по издаване и обжалване на оспорения и отменен по административен ред ревизионен акт.

Прието е и извлечение от хронологичен регистър на [фирма] за периода от 01.01.2019г. до 31.12.2019г., от който се вижда, че на 24.05.2019 е дебитирана сметка 609/1 и кредитирана сметка 501 (каса) със сумата 4400лв с РКО № 27 от същата дата, с основание "адвокатски хонорар" за К. П..

Въз основа на тази фактическа обстановка и предвид очертания от ищеца предмет на иска, настоящият съдебен състав прави следните изводи:

Искът е допустим. Ищецът разполага с активна процесуална легитимация за неговото предявяване, тъй като в резултат на отменения ревизионен акт заявява претенция на увредено лице от същия. Ответникът разполага с пасивна процесуална легитимация по смисъла на чл. 205 от АПК. Съгласно чл. 2, ал. 2 от Закона за Националната агенция за приходите агенцията е юридическо лице. Съдът е местно и родово компетентен за валидно разглеждане на иска по смисъла на общите правила на чл. 132 АПК и чл.7, ал.1 ЗОДОВ.

Исковата защита е възможна при условията на чл. 1 от ЗОДОВ. Исковете се разглеждат по реда на чл. 203 и сл. АПК, към които препраща и чл. 1, ал. 2 ЗОДОВ.

Според чл. 4 ЗОДОВ държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице. Поради това отговорността се характеризира като обективна, безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага установяване на незаконосъобразни действия и/или бездействия. За да бъде ангажирана отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е необходимо да са налице кумулативно следните предпоставки: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод изпълнение на административна дейност, в резултат на което да е причинена вреда, като тази вреда следва да е пряка и непосредствена последица от акта, действието или бездействието му. При липса на някой от елементите на този фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по посочения ред. Доказателствената тежест за доказване на предпоставките за ангажиране на отговорността е изцяло на ищеца.

Разпоредбата на чл. 161 ДОПК, предвижда, че на жалбоподателя се присъждат разноските по делото и възнаграждението за един адвокат за всяка инстанция, съразмерно уважената част на жалбата, като съдът е в правото си да редуцира тези разноски при определени предпоставки.

В глава осемнадесета на ДОПК "Обжалване на ревизионния акт по административен ред", в която систематично място имат разпоредбите на чл. 152 - чл. 155 няма норма, която урежда въпроса с разпределението на понесените от страните разноски. Съгласно § 2 от ДР на ДОПК за неуредените в кодекса въпроси се прилагат разпоредбите на АПК и Гражданския процесуален кодекс (ГПК). В АПК въпросът с разноските в административното производство също не е уреден, като този въпрос не е засегнат в глава шеста "Оспорване на административните актове по административен ред". Налице е законова празнота и в ДОПК, и в АПК относно понесените от страната разноски в това производство.

Издаденото решение на директора на дирекция "ОДОП" - С. не съдържа разпореждане относно разноските. За страната в оспорването по административен ред съществува единствено възможността да претендира като претърпени вреди направените разноски по реда на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ. Към този ред препраща разпоредбата на чл. 19, ал. 1 от Закона за националната агенция за приходите (ЗНАП), съгласно който агенцията отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и служители при или по повод изпълнение на дейността им, а съобразно ал. 2 от същия член обезщетения за вреди от незаконни актове, действия или бездействия по ал. 1 може да се искат след тяхната отмяна. В този смисъл е и практиката на ВАС (решение № 14299 от 21.11.2018г., по адм.д. № 4329/2018 на ВАС).

В случая безспорно е налице отменен административен акт - издаденият ревизионен акт. Ревизионният акт е административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, той е издаден от административен орган и представлява властнически акт на органите на администрацията. Неговото издаване е резултат от изпълнението на нормативно възложени задължения, от упражняването на административна правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност.

Ревизионният акт е отменен изцяло от по-горестоящия административен орган - директора на дирекция "Обжалване и данъчно-осигурителна практика" - С. при ЦУ на НАП с решение № 1326/02.08.2019 г. По изложените съображения, съдът намира за

доказани първата група от визираните по-горе предпоставки - отменен като незаконосъобразен административен акт.

Налице е плащане на хонорар за адвокат, който е осъществил процесуално представителство и защита. Според договора за правна защита и съдействие от 24.05.2019 г. е уговорено възнаграждение от общо 4400, 00 лева, като изрично е посочено, че договореното възнаграждение е изплатено от възложителя и получено от изпълнителя при подписване на договора и в тази част договорът служи за разписка за изплатеното възнаграждение, съгласно тълкувателно решение № 6/2012г. на ОСГК на ВКС. Заверено копие от двустранно подписания договор, имащ характер на разписка, е представен пред административния орган с жалбата срещу ревизионния акт и пълномощното. Това доказва, че той действително е съставен преди 27.05.2019г. Безспорно при обжалването на РА пред директора на дирекция "ОДОП" – С. е предоставена правна помощ и е осъществено процесуално представителство. Доказателство за извършеното плащане е и записването в представения хронологичен регистър на [фирма] за периода от 01.01.2019г. до 31.12.2019г., от който се установява, че на 24.05.2019г. е дебитирана сметка 609/1 и кредитирана сметка 501 (каса) със сумата 4400лв с РКО № 27 от същата дата, с основание "адвокатски хонорар" за К. П.. Следователно, след като представеният договор за правна защита и съдействие не е оспорен по съответния ред и съответства с останалите доказателства по делото, съдът приема, че е налице плащане.

Настоящият състав приема, че от извършването на незаконосъобразни действия по издаването на незаконосъобразния акт – процесния ревизионен акт, отменен по съответния ред с решение на директора на дирекция "ОДОП"- С., ищецът е претърпял вреди, изразяващи се в направени разноски за адвокатско възнаграждение в производството по обжалването на ревизионния акт.

Ищецът не би заплатил адвокатско възнаграждение и респективно това не би представлявало вреда, ако не е бил издаден незаконосъобразният ревизионен акт от органите по приходите. Макар и да липсва нормативно установено задължение за процесуално представителство, то адвокатската защита е нормален и присъщ разход за обезпечаване на успешния изход на спора, поради което и вредите се явяват пряка и непосредствена последица от издадения незаконосъобразен акт. Намаляването на имуществото на [фирма] вследствие заплатената сума за адвокатско възнаграждение, е предизвикано от издаването на ревизионния акт.

Обстоятелството, че адвокатската защита при обжалването на ревизионния акт по административен ред не е задължителна, не влече по необходимост извода, че страната няма право да ангажира свой процесуален представител, нито че ангажирането на такъв не се намира в причинна връзка с издадения ревизионен акт.

Съгласно приетото в мотивите в тълкувателно решение № 1/15.03.2017 г. по тълк. дело № 2/2016 г. на Върховния административен съд, при предявени пред административните съдилища искове по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за имуществени вреди от незаконосъобразни административни актове, изплатените адвокатски възнаграждения в производството по обжалването и отмяната им представляват пряка и непосредствена последица по смисъла на чл. 4 от ЗОДОВ.

В мотивите на посоченото тълкувателно решение на ВАС, е изяснен въпросът какво е съдържанието на употребените в чл. 4 от ЗОДОВ понятия - пряка и непосредствена последица от увреждането. Легална дефиниция на тези понятия законодателят не е дал нито в ЗОДОВ, нито в чл. 51 от действащия Закон за задълженията и договорите,

към който препраща параграф 1 от ПЗР на ЗОДОВ, нито в действията от 1893 до 1950 г. Закон за задълженията и договорите, нито в други нормативни актове от действащото право. Както правната теория, така и съдебната практика, обаче, е приела критерии, от които да се изхожда при дефинирането на тези понятия. Според правната доктрина водещи при определянето на съдържанието на понятията "пряка и непосредствена последица" са теорията за равноценността, според която един факт е причина за резултата, когато, ако този факт е липсвал, то резултатът не би настъпил, и адекватната теория, съгласно която причина са тези условия, които причиняват резултата нормално, типично, адекватно, а не по изключение. Неразделната взаимовръзка между издадения административен акт и потърсената от дружеството - адресат адвокатска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и следствие - дружеството не би потърсило адвокатска помощ, ако срещу него не е издаден акт, увреждащ неговите законни права и интереси. Потърсената адвокатска помощ и платеният адвокатски хонорар са пряка и непосредствена последица от издадения ревизионен акт, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган, още повече че в настоящия случай при издаването на ревизионния акт, обжалването му по административен ред пред директора на дирекция "ОДОП" е задължително, за да може актът да бъде обжалван по съдебен ред, съгласно чл. 156, ал. 2 от ДОПК.

И в практиката на Върховния касационен съд (ВКС), обективирана в решение № 81/27.1.2006 г. по гр. д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС, решение № 129/25.07.2005 г. по гр. д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други е възприето разбирането, че "... непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, които обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите". Основавайки се на това разбиране, гражданските съдилища и ВКС безпротиворечиво приемат като вреди по смисъла на чл. 45 във връзка с чл. 51 от ЗЗД платените от гражданин с телесно увреждане хонорари за преглед и лечение от лекар и зъболекар, платените от собственик на увредена вещ хонорари за нейното възстановяване от съответен специалист, и други подобни, макар и да няма законово задължение да бъде потърсено съдействие от специалист в съответната област. Това е така, тъй като се приема, че разходите за хонорари на тези специалисти са неотменно свързани с увреждането, че без тяхна помощ увреденото лице не би се справило адекватно с последиците от това увреждане, и че те са породени единствено и само от това увреждане, и ако то не беше налице, те не биха били направени. В съдебната практика се приема, че причинна връзка е налице не само когато деянието причинява непосредствено вредата, а и когато създава условията за реална възможност от увреждане и когато тази реална възможност се е трансформирала в действителност. Ангажирането на адвокатска защита е израз на нормалната грижа на лицето за охраняването на неговите права и интереси. В този смисъл е и безпротиворечивата константна практика

на Върховния касационен съд (така например решение № 248/4.06.2009 г. по гр. д. № 4808/2007 г. на III г. о.; решение № 355/03.08.10 г. по гр. д. № 1651/2009 г. на III г. о.; решение № 126/10.05.2010 г. по гр. д. № 66/2009 г. на IV г. о.; решение № 586/16.05.2011 г. по гр. д. № 1486/2009 г. на III г. о.; решение № 781/30.11.2010 г. по гр. д. № 511/2010 г. на IV г. о. и други.)

Извършените разноси за адвокатско възнаграждение за обжалване по административен ред на ревизионния акт съставлява претърпяна вреда от ревизирания субект, намираща се в пряка причинна връзка с отменения незаконен акт на административния орган, защото те са типична, нормално настъпваща и необходима последица от незаконосъобразния ревизионен акт и защитата, която се е наложила срещу него именно поради незаконосъобразната дейност на администрацията. В случая възнаграждение е платено на адвоката за процесуално представителство и защита срещу РА № Р-22221418001302-092-001 от 14.05.2019г., след отмяната му платеното възнаграждение не е възстановено на страната, която е била принудена да направи този разход, поради незаконосъобразната дейността на администрацията, която страна своевременно я е намерила за такава и оспорила по надлежния ред. Следователно е доказана връзката между отменения ревизионен акт и вредата, представляваща платени разноси за процесуални действия в производството за отмяната му.

По изложените съображения, съдът намира, че са доказани всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника на основание чл. 1 ЗОДОВ за обезщетяване на претърпените от ищеца имуществени вреди, представляващи платените от него разноси за адвокат при обжалване на издадения РА № Р-22221418001302-092-001 от 14.05.2019г., и исковата претенция в този смисъл следва да се уважи. Относно възражението по чл.78, ал.5 ГПК относно претендирания размер на обезщетението, възражението на ответника за неговата прекомерност, съдът намира следното:

В тълкувателно решение № 1 от 15 март 2017 г. по тълкувателно дело No 2/2016 г. на Общото събрание на ВАС е прието, че възражението по чл. 78, ал. 5 ГПК за прекомерност на платения адвокатски хонорар при несъответствие с действителната фактическа и правна сложност на делото и възможността на съда да го намали до минималния такъв, определен от наредбата по чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата, е действително една от възможностите на страната, в случая държавата, да защити правата си и да не позволи на ответната страна да бъде присъден хонорар, несъответстващ на критериите на този член от закона - "справедлив и обоснован". Делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са искиви производства, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото липсват правила в АПК, и в тях страните могат да

представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. Обезщетението от непозволено увреждане не е и не следва да се превръща в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата - да е "обоснован и справедлив", т. е. да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото и от държавния орган непозволено увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството. В случая платеното адвокатско възнаграждение е в размер близък до предвиденото в чл. 8, ал. 1, т. 5 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. От приетата административна преписка се установява, че въпросът е със значителна фактическа и правна сложност и не са налице основания за неговото намаляване.

При този изход на спора и на основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, своевременно направеното искане на ищеца за присъждане на разноски е основателно и следва да бъде уважено за доказани им размер от 825 лв., съгласно представения списък. Ответникът не е направил възражения за прекомерност за размера на заплатения за настоящето производство адвокатски хонорар.

По изложените съображения, Административен съд София-град, Първо отделение, LXV състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите, [населено място], [улица], представлявана от изпълнителния директор Г. Д., да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място],[жк], [жилищен адрес] представлявано от управителя Д. А. Д., на основание чл. 203 и сл. от АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, сумата от 4400 (четири хиляди и четиристотин) лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди (заплатено адвокатско възнаграждение), причинени от ревизионен акт № Р-22221418001302-092-001 от 14.05.2019г., отменен с решение № 1326/02.08.2019г. на директора на дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ С. при Централно управление на Националната агенция за приходите.

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите, [населено място], [улица], представлявана от изпълнителния директор Г. Д., да заплати на

[фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място],[жк], [жилищен адрес] представлявано от управителя Д. А. Д., съдебни разноски в размер на 825 (осемстотин двадесет и пет) лева. Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд.

Съдия: